

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
MEGYÉK: 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Megyédélre . 3 kor. — III.
VIDÉKEK: Félévre . . . 9 kor. — III. Megyédélre . 4 kor. 60 sz.

Alkotmányos és társadalmi közéletünk
TYAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHVATAL
 Debrecen, Fő tér Lamprecht-palota, földszint
 az udvarban hátul.

A titok.

A legnagyobb ujság az, hogy a kigondoló-bizottság elkészült munkálatával és Lukács tegnap délben már a végleges szöveget is elvitte magával Bécsbe. A megállapodásokat a bizottság egyhangúlag fogadta el, mint ezt Széll Kálmán, a bizottság szófukar elnöke rövid félórás beszédben tudatta a várakozó hírlapírókkal.

Miután gróf Apponyi Albert is tagja volt a bizottságnak és így nyilván ő is hozzájárult a megállapodásokhoz, joggal feltehető, hogy a megállapított pontozatok, ha nem is elégitik ki, de fel nem adják a nemzeti jogokat és hogy legalább lehetséges lesz az adott alapon békitési és kibontakozási tárgyalásokat megindítani.

Van azonban a dolognak egy bibije. A megállapodásokat nem hozzák nyilvánosságra, de még a kormánypart plénmának sem mutatják be az új miniszterelnök kinevezése és hozzájárulása előtt. Ez gyanus körülmény. Azt mondják, hogy nem illenek a nyilvánosságnak előbb tudnia a programot, mint magának a koro-

nának. Ez bizony hamis felfogás; a bizottságot a párt küldte ki és nem a korona és így első sorban a pártnak illik tudnia, hogy mit főztek az ő kiküldöttjei és hogy beveszi-e azt a főzetet? A pártot viszont a választók többsége vagyis a nép választotta és így a népnek is van elsőbbsége. Becsületes megbízottak első sorban megbízóikkal közlik munkásságuk eredményét. Kormányok nem hirdethetnek programot az uralkodó előleges tudta nélkül, de pártok programjai csak a népre tartoznak. Így kívánja ezt az igazi alkotmányosság és így volna ez minden alkotmányos és független államban; nálunk azonban nincsen így, mert nekünk sem függetlenségünk, sem alkotmányunk és az egész alkotmányos és parlamentaris életünk nem egyéb mint az abszolutizmusnak bő takarója.

A programnak titokban tartása nyilván arra való, hogy az új kormány módosíthassa és azután végleges szövegezés elme alatt a kigondolók is megcsinálhassák a kívánt változtatásokat. A végleges program bécsi pa-

rancs lesz, melyre utólag fogják felesketni a magát mindig megadó kormányparti gárdát. Félünk, hogy ilyenformán gyenge alap lesz a kigondolt program.

Mi ezek után úgy látjuk a helyzetet, hogy Apponyit ugyan egyelőre levették a lábáról és hogy a kormányalakítás lehetősége valahára meglesz, de azt nem tudjuk elképzelni, hogy béke és kibontakozás is volna; mert a kormánypart labancai — mindannyian azok — beérik ugyan azzal, hogy „nesze semmi, fogd meg jól!”, de az ellenzék, illetőleg a nemzet ezt el nem fogadhatja, bárkivel is folytatott legyen, Lukács mint leendő miniszterelnök vagy ennek pacemakerje előleges tárgyalásokat.

Jobb, a jövőre biztatóbb, erőszakkal leveretni, mint jogfeladással leszerelni.

A válság.

(Távirati tudósítások.)

A legfontosabb hír, melyet kaptunk, a feltéve őrzött kormányparti program, a kigondoló-bizottság munkájának titoknak deklarált eredménye. Megbízhatóság dolgában ez a hírünk áll első helyen;

A völegényjelölt.

Jelölt nagyon sokféle van ebben az Istenáldotta országban, kezdve a miniszterelnöki önjelölteken, a kiktől hemzseg a szabadelvűparti klubhelyiség és végezve a díjnokságra jelöltekkel, a kiknek száma annyi, mint fővényszem a tengerparton. De legérdekesebb ezek közül mindenestre a völegényjelölt.

Sajnos, hogy a statisztika rideg kimutatása szerint völegényjelöltekben nemcsak hogy nincs plusz, de ha a szociológusoknak hinni lehet, kevesebben vannak, mint az ellenjelöltek, a kiket „menyaszonyi kandidátusoknak” lehetne elnevezni.

Mivel pedig egyik nevezetes közgazdasági elmélet oda konkludál, hogy a kereslet annál nagyobb, minél kisebb a produkció, természetes, hogy a völegényjelöltnek nagy az értéke s mindenki, a ki csak meg tudott szerezni egyet, oda törekszik, hogy azt meg is tarthassa. Ebből kifolyólag van az az iparkodás is,

hogy a völegényjelöltekkel való helyes bánásmódot végre törvényesen szabályozzák és megállapodjanak egy kodexben, a mely precizirozza: mi dukál a völegényjelöltnek? hogyan kell őt odáig fejleszteni, hogy jelöltből igazi völegény legyen.

Nekem jutott ezen a héten a szerencse, hogy bevásároltam a kodifikáló bizottságba. Nem hiszik? Itt van a levél, a melyben egy fiatal leány a következő életbevágó kérdéseket intézi hozzám:

„Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy völegényjelölt jön legközelebb a házukhoz. E nagy szerencse nem hozott ugyan ki a sodromból, de mégis zavarba ejt. Végeztem felső leányiskolát, a főzési tanfolyamban csupa kitűnőt főztem ki magamnak, a fiirtelés elemét is valahogy elsajátítottam, de azt mégsem tudom, hogyan kell viselkedni az emberi nem ilyen specialitásaival szemben. Hogyan illik őt fogadni? Mint kell öltözködni és viselkedni vele szemben? Valamint, hogy milyen bizalommal kell viselkedni vele szemben, ha már többször ellátogatott hozzánk, de

még nem nyilatkozott? S ha ő várja, hogy a leány úgy beszéljen vele, hogy nyilatkozhat: milyen formában teheti azt a leány?”

... Ime a nagy probléma a legprecízebb formába öntve és annyi őszinteséggel feltárva, hogy ne lehessen kitérni a válasz elől. Mert azt tennem a legszívesebben, de nem lehet! Örömmel mondanám: „Minek kérdezi tőlem? Kérdezze meg a szívét!” De úgy látom, hogy vannak esetek, a mikor a szívnek kevés köze van egyelőre a völegényjelölti viszonyok rendezéséhez, illetve az átalakuláshoz a valóságos völegénység állapotára.

Hajdanában — így beszéltek régi krónikánk és ősi legendánk — nem kellett ahhoz semmi idegen segítség. A „jelölt” tudta, mihez tartsa magát, mert elvben már előre megegyezett a leánnyal. Ma másként van, bizonyos diplomáciai és sokszor pénzügyi előzményei vannak a dolognak: induljunk ki hát az új formulából.

Nézetem szerint, leghelyesebben cao-

El ne mulassza senki! LOVASS és LADÁNYI

Remek őszi és téli ruhaszöveket, veleit és más sok gyönyörű őszi dolgait megtekinteni, mert ebben az olcsóságban még a t. vevőközönség soha nem részesült.
 Remek bojhos ruhaszövegek 120 cm. frt 1.— Delének — 26
 Angol lodenposztó 120 cm. — 60 Sefirél, remek minta — 21
 Tennis flanelok (jó mosható) — 13
 Szörme boából őriási választék 1—30 írtig.

Propper Ilona

értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy női-divatüzletét November 1-től a Lamprecht-házból a szomszédos Dr. Ujfalusi-házba (Piac-utca 44., földszint) teszi át. Ez alkalommal ajánlja a legújabb és igen izéles angol és párisi modell női- és gyermek kalapját legolcsóbb árban.

lehet, hogy az ismertetésből egyes apróságok hiányoznak, de lényegileg megfelel a valóságnak. A szövegezés még nincsen meg és így a dolgot nem kell szószerint venni, de tartalmilag nem igen lesz a végleges szövegezésben sem más.

A titokban tartott program részletei

a következők:

A jelenleg szolgáló magyar honos katonatisztek hazahelyezendők és a jövőben a magyar tisztek kizárólag a magyar ezredekhez osztandók be.

A magyar tiszti nevelés érdekében a magyar nyelv tanítása az összes magyarországi katonai iskolákban kiterjesztendő.

A katonai bíraskodásban a legfőbb fórumon, hol az új perrendtartás szerint, nyilvánosság és szóbeliség lesz, a tárgyalási nyelv magyar; ellenben a második és harmadik fórum, a hol csak írásbeli eljárás van, marad a hadsereg nyelve vagyis a német nyelv az egész vonalon.

A címer- és zászlókérdésben, miután az előmunkálatok nem készek, most a végleges elhatározást mellőzik; ideiglenesen a magyar ezredek zászlóin vörös-fehér-zöld szalagokat fognak alkalmazni.

Ezek volnának azok a pontok, melyeket forrásunk szerint legfelsőbb helyen is elfogadnak. Hátra van még a leglényegesebb pont; a vezényleti nyelv. Erre vonatkozólag a bizottság nézete az, hogy valami ünneplés formájában deklarálni kell a magyar törvényhozás jogát, illetőleg ezt a jogot fenn kell tartani, de ki kell mondani egyidejűleg, hogy a törvényhozás ezt a jogot, úgy mint az 1867-iki kiegyezés továbbra is a fellegjogok közé utalja.

lepszik a menyasszonyi jelöltségben leledző leány, ha úgy tesz, mintha egy egészen közönséges halandóval állana szemben, nem pedig a bizonyos kiváló specialitással. Legyen nyájas hozzá, mint a ház vendégéhez szokás, a toalettéjében azt a mértéket használja, a mely megfelel a vendéglátásnak és — a saját, illetve a szülői vagyoni viszonyainak. Az okosság is azt parancsolja, nem csupán a tapintat: Mert, ha fényűző a ruházkodásban, — könnyen azt az előítéletet kelti magával szemben, hogy pazarló, az ellenkező esetben pedig, hogy elhanyagolja magát.

Hogy milyen bizalommal kell viselkedni vele szemben, ha már többször látogatott a házhoz? Azzal, a melyet megérdemel, mint ember s nem mint völégényjelölt. Az érdem megítélésére nem adok útmutatást: ott van a leány apja, édes anyja s ő maga. Fialtal leányok nagyon éleslátóak a férfi megítélésében, a meddig a szerelem rózsaszínű hályogot nem rakott a szemükre. — A mikor pedig ezt már megeselekedte, úgy is elkésett minden jó tanács.

Harmadik kérdés: „S ha ő várja, hogy a leány úgy beszéljen vele, hogy nyilatkozhassék, milyen formában teheti

Itt megállott a bizottság. A pontot csak akkor fogja formába önteni, ha a korona megnyilatkozott; eddig a korona álláspontja az, hogy a vezényleti nyelvhez nem szabad hozzányulni; ehhez a törvényhozásnak semmi köze és nincsen szükség semmiféle deklarácóra vagy elfentartásra. Lehetségesnek tartják azonban, hogy a korona mégis hozzá fog ilyes valamibe járulni, mert különben nehéz lesz a válságnak személyes részét is megoldani és újból elülről kell kezdeni a kihallgatásokat.

Az előző négy pontot még Lukács László sem tartja elégségesnek, ellenben azt hiszi, hogy akár ő, akár más az ellenzékkel is meg tud egyezni, ha a korona belenyugszik a törvényhozás jogának elvi fentartásába a vezényleti nyelvre vonatkozólag.

Lukács bécsi utja.

Lukács egyik intimusa azt újságolja tudósítónknak, hogy Lukács ma tisztán a program tárgyában ment Bécsbe és nem vitt magával semmiféle miniszteri listát: tette ezt annál kevésbé, mert ő magát csak bizalmi embernek, de nem kijelölt miniszterelnöknek tekinti és első sorban megakarja teremteni az alapot, hogy egyáltalán bárkinek megbízatásáról is szó lehessen. Egyébként Lukács még arra az esetre sem volna hajlandó kabinetalakítást vállalni, ha ő Felsőge el is fogadná a kilences-bizottság programját, úgy, a hogy van. Ezzel szemben mások azt állítják, hogy Lukács erre az esetre tényleg elvállalná a megbízatást, noha most még azt mondja, hogy nem vállalná. Az első sorban említett forrás szerint Lukács holnap délelőtt jelentkezik kihallgatásra és mielőtt a király nézetét a programról megismerte, hazajön és tudatja ezt a kilences-bizottságnak, mely szerdai ülésében a bécsi eredményhez képest befejezné működését. Csak ezután kerülne a sor a kabinetalakításra, melyet két nap alatt befejeznének, úgy, hogy a kinevezések szombatn vagy vasárnap jelennének meg a hivatal-

los lapban és az új kabinet hétfőn mutatkoznék be a képviselőházban.

Az új kabinet.

Dacára annak, hogy Lukács nyíltan hirdeti, hogy ő kabinetalakítást nem vállal, a kormánypartban vigan gyártják a miniszterlistákat. A legtöbbek által valószínűnek mondott lista a következő: Elnök és pénzügy: Lukács László, belügy: Gulner Gyula, kereskedelem: Hieronymi Károly, közoktatás: Berzevicy Albert, igazságügy: Nagy Ferenc, földmívelés: gróf Széchenyi Imre, honvédelem: Kolossy Dezső, a latere: Batthyány Lajos és horvát: Josipovich vagy Cseh Ervin. Ebben a kombinációban benne vannak az összes kormánypárti árnyalatok, de mértékadó elemek azt tartják, hogy ez nem volna elég erős kabinet, hogy a nehézségeket leküzdhesse és főleg, hogy az ellenzék bizalmát is megnyerhesse; szükségesnek mondják, hogy határozottabb és prononcirozottabb politikusok legyenek a kabinetben, ha komolyan akarják a békét és a megegyezést. mert az ellenzék ebben a „másodrendű garnitúra”-ban nem látja elég biztosítékot a jövő iránt. Főleg úgy mondják, Wekerlének kellene a kabinetben helyet foglalnia, mert akkor Apponyi és Andrássy is vállalnának tárcát. Tegnap egész nap táviratilag keverték Wekerlét, de nem tudták a nyomára akadni; egyik barátja azt mondja, hogy két héttel ezelőtt beszélt vele és azóta sem látta; akkor azt mondta, hogy semmiféle kabinetben nem vállal tárcát, a mi magyarul annyit jelent, hogy miniszterelnök akar lenni, vagy semmi.

Apponyi.

A budapesti lapok azt hirtetik, hogy Apponyi belügyminiszterséget vállalná Lukács alatt és helyét a házelnöki székben Perczel Dezső foglalná el. Azoknak, a kik Apponyitól kérdezték, hogy tényleg elfogadja-e a belügyminiszterséget, azt felelte, hogy hagyják őt békében, ő nem akar miniszter lenni, hanem meg akar maradni házelnöknek; hozzá közelebb állónak azonban azt mondta, hogy tárcát vállalna, ha Wekerle is vállalna. Ebből körülbelül meg lehet érteni, hogy Apponyi ma is ragaszkodik a régi Wekerle—Apponyi kabinet tervéhez és hogy Lukács László vagy más kisebb ember kabinetjébe nem fog belemenni.

Az ellenzék ma már nem sokat törődik azzal, hogy Apponyi vállalta tárcát vagy sem; ingadozó magatartása megrendítette azt a fejtétlen bizalmat, melylyel az ellenzék korábban Apponyi iránt viseltetett. Legfelsőbb helyen sem vágytak Apponyit a kabinetben látni és így nem valószínű, hogy neki tárcát jusson vagy ő olyat vállaljon. Különben úgy ő, mint bárki más, még nagyon messze áll a miniszterelnökségtől, mert ha a király a vezényleti nyelv tárgyában

azt a leány? — Édes Istenem, annak száz formája van, de egyszem szorul — ne is szoruljon! — szavakra! — Van a leánynak szédes tekintete, a kedveskedésnek számtalan alakjában mutathatja, hogy ő neki kedves egy bizonyos férfi, de csak akkor beszéljen, ha megkérdezik s akkor is bőven elég egy rövid, de sokatmondó „igen”.

A női nemnek hatalmas fegyvere a nyelv. Használhatja a házasságban védelemre, támadásra, de ne használja a házasságot csak előkészítő stádiumában. Különösen pedig nem olyan szituációban, a hol provokáló mellék íze volna a beszédnek. Ilyesmi mindig a nőiesség rovására megy.

... Ezek pedig mind nem olyan véleménynyilvánítások, amelyek a völégényjelölti állapotnak kódexét véglegesen szabályozzák. De anyagul szolgálhatnak majd, a mikor az illető törvényjavaslatnak megvitatásáról lesz egykor szó. Abban az országban, a hol mindent kodifikálnak, bizonyára előjövend az az idő is, a mikor a völégényjelölti viszonylatokat is törvényesen szabályozzák.

Igrio.

DARVAS TESTVEREK

NŐIDIVAT ÁRUHÁZA

FŐTÉR A HUNGÁRIA KÁVÉHAZ MELLETT.

Tisztelt:ak! Ártesünk Debreczen és vidéke t. hölgyközönségét hogy ősi bevásárlási utjakról visszaérkezve

sz. Az új és régi újdonságok, női és gyermekfelöltő

legjobb árarábjait szerente be

ragaszkodik eddigi álláspontjához, akkor a válság ott van, a hol volt és még jó darabig nem lehet semmiféle kabinetet összehozni, ha csak vissza nem térnek az „erős kéz” politikájára és Tisza Istvánra, a ki ennek a politikának még mindig egyetlen képviselője.

Hegyház és iskola.

Újabb adományok a siketnémákat gyámolító-egyesület javára. Özv. Laki Lajosné urnő 40 korona alapító-tagsági díját, özv. Harsányi Andrásné urnő 10 korona adományát, özv. Hegyi Mihályné urnő 50 korona adományát, Balogh Ferenc tanár ur 4 korona adományát, Barca Barna tanító ur 1 korona adományát, a keses utcai fuiskola I. osztályának 2 korona 28 fillérvényi gyűjtését, a debreceni Első Takarékpénztár 40 korona alapítványi díját, méltóságos dr. Wolafka Nándor ur 2 ágyalapítványának (évi 400 korona) első negyedévi részletét 100 koronát, köszönettel nyugtázza Füleky Pál, egyesületi pénztáros.

VIDÉK

Gyilkos villamos-áram.

Két munkás halála.

— Saját tudósítónktól. —

Hatálos végű szerencsétlenség történt tegnap Temesvárott. Zihlász J. művezető kiküldötte Heinrich és Kollek szerelőket, hogy az Arok-utcában állítsák fel a szükséges állványokat, de előbb semmi esetre sem kezdjenek a munkához, míg ő meg nem érkezik. A magas feszültséggel (100 volt) bíró áram-vezeték akarta ugyanis a szerelő kikapcsolni, hogy u. n. primör-vezeték alkalmasz.

A művezető másut lévén elfoglalva, nem érkezett meg a helyszínre a jelzett időben. Heinrich szerelő úgy látszik megunt a várakozást és határozott tilalma dacára, maga kezdte a vezeték kikapcsolását. Vesztere történt. A szerencsétlen ember ugyanis nem tett előbb semmi óvintézkedést, hanem egyenesen neki fogott a munkának, abban a bizsomban valószínűleg, hogy baja nem történhetik.

Alig fogott azonban a munkához, a létrán, melyen állott, elvesztette az egyensúlyt és a vezetékhez kapott. Nyomban leszédült és holtan terült el a kövezeten. Kollek, a ki társának segítségére sietett, szintén úgy járt. Neki esése következtében meg a koponyája is behorpadt és az agyveleje kilocsosant.

Hasihegymáz H.-Szoboszlón. A megye közegészségügyi viszonyai sokatront a nedves őszi időjárás, mely melegágya a járványos betegségek csírálásnak. Most H.-Szoboszlóról vészük a hírt, hogy ott járványszerűleg lépett fel a hasihegymáz. Bár ugyan ez a betegség csak szörványosan lépett, a hatóság megtette a legszélesebb körű óvintézkedéseket a járvány megakadályozására.

A belügyminiszter a szoboszlói tüzkárosultaknak. A belügyminiszter Puky Gyula főispán előterjesztésére a szoboszlói tüzkárosultaknak 350 korona államségélyt utalványozott ki.

Tüzes szekéren a halálba. Nagybacsokorekról írják nekünk, hogy Szantov András zdobai lakos a minap szénával megrakodott szekéren hajtattott hazafelé. Utközben leesett a villája s mikor leeszt a szekérről, két gyermeke a szekér tetőjén játszadozva, gyújtót gyújtott. A szekér széna lángalobban, a lovak megbokrosodtak s elragadták a kocsit. Mire a lovakat megfékeztek, a két gyermek halálosan összegett.

Tífusz Temesvárott. Temesvárott, az orvosok jelentése szerint, az utóbbi időben íjesztő módon lépett fel a hasi-hegymáz. Az elmúlt héten nem kevesebb mint öt ilyen beteg halt el, a mi még nem fordult elő Temesvárott. A hatóság a veszedelemes betegség továbbterjedésének megállítására megtette a szükséges intézkedést.

Szerelmi dráma. König Mihály vojteki jómódu gazdának Annuska nevű 15 éves leányába szerelmes volt egy Szirbu Szilárd nevű 18 éves szüanc, a ki a leányt folyton ostromolta szerelmével. A leány azonban nem viszonzta ezt a szerelmet, a miért a fiu véres bosszút esküdött, melyet tegnap akart végrehajtani. Megleste ugyanis a leányt és háromszor rálőtt. A gojyók azonban nem találtak. A morénylőt letartóztatták.

A városházáról.

Visszautasított miniszteri rendelet. Héderváry ideiglenes belügyminiszter rendeletet küldött Debrecen városához, melylyel az adószedés megtagadására hozott határozatát megsemmisíti. A tanács tegnapi ülésén foglalkozott a rendelettel és kimondotta, hogy felir a miniszterhez s ebben kijelenti, hogy rendeletét törvénytellennek tekinti, annak végrehajtását megtagadja és a legerélyesebben visszautasítja.

A jog- és pénzügyi-bizottság ülése. Debrecen város jog- és pénzügyi-bizottsága ma délután félnégy órakor Vecsy Imre főjegyző elnökelete alatt a városháza nagytanácstermében ülést tart.

Debrecen közönsége a tüzkárosultakért.

— Hivatalos nyugtázás. —

Debrecen, október 20.

Tíz nappal ezelőtt azzal a kérelemmel fordultunk lapunk olvasóközönségéhez, hogy adományaival segítsen a nyomorba jutott szoboszlói tüzkárosultakon. Felhívásunk utat talált a jó emberek szívéhez s a kitűzött rövid határidő alatt 489 korona 73 fillér folyt be a humánus célra lapunk kiadóhivatalához. A jelzett összeget átadtuk Rásó Gyula kir. alispán urnak jótékony adakozóink nevében azzal a kérelemmel, hogy azt a szűkölködők között kiosztani kegyeskedjék. Az összeg átvételéről Hajdumegyey alispánja a következő hivatalos nyugtátványt állította ki:

8372/1903. szám.

Hivatalos nyugtátvány.

Mely szerint elősmerem, hogy a „Debreceni Újság” szerkesztősege által a hajdusoboszlói tüzkárosultak segélyezésére gyűjtött; összesen 489 kor. 73 fill. tehát négy száz nyolcvankilenc korona 73 fillért illetékes helyére juttatás végett a mai napon köszönetem nyilvánítása mellett kezeimhez vettem.

Kelt Debrecenben, 1903. évi október hó 19-én.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos alispán.

Midőn ezzel a gyűjtés eredményéről s annak illetékes helyre történt beszolgáltatásáról számot adunk, elmulaszthatatlan kötelességünknek ismerjük, hogy a mi kedves olvasóközönségünknek, a mely a jótékony oltárán olyan készséggel áldozott, hálás köszönetet nyilvánítsunk. Jótékonyágukkal a legnemesebb emberbaráti szeretetet gyakorolták, szűkölködőkön segítettek és sok szerencsétlenül járt család könyveit szarították fel.

SZÍNHÁZ

Altábornagy és színigazgató.

— Katonáék félnek. —

A budapesti egyetemi ifjuság szedi zarándokutja alkalmából ismét konfliktus támadt „a katonaság és polgárság” között. Katonáék ugyanis most mindenütt rémképeket látnak és folyton a tüntetésektől félnek.

Csalány altábornagy az egyetemi ifjuság érkezésére való tekintettel, huszárokat hozott Aradról. De jellemző a katonai gondolkodásra az az affér is, a mely a generális ur és a színigazgató között kitört. Csalány altábornagy egy segédtitstjét küldötte el a szedi színigazgatóhoz a következő üzenettel:

— Tekintetes ur, tudja meg, hogy ha az ön színházában az ifjuság zajongana vagy tüntetni merészelné, akkor Csalány parancsnok ur a katonai zenekart azonnal eltávolíttatja a színházból.

Az igazgató ezzel szemben a következő kijelentést tette:

— Én semmit sem tudok az ifjuság tüntetéséről. Egyébként az ilyet bejelenteni nem szokták s így meggátolni nem lehet. De ha a zenekar kivonulása valamiképpen meg is történnék és így az előadás megakadályoztatnék, vegye tudomásul a térrparancsnok ur, hogy én 10.000 korona értékig beperelem a kincstárt és azonnal felbontom a katonazene-karral kötött szerződést.

Ez az erőlyes hang lehitötte egy kisső a generális ur hevét. Tüntetés különben volt a színházban. Az ifjak magyar nóta játszását követelték a zenekartól és miután az arra nem volt hajlandó, hatalmasan megabeugolta. A zenekar erre, gunyos „hoch”-kiáltások közepette kivonult a színházból.

Éjjeli menedékhely. Gorkij Maxim realismusa kevesek érdeklődését ébreszti fel Debrecenben. Tegnapi is csak a bérlő közönség foglalta el helyét a Muzsacsarnokban s a szereplők nagy gonddal kidolgozott alakítása csak korlátozt méltánylásra talált.

Szintársulatunk Nyiregyházán.

Örökös vándorlás a mi szintársulatunk sorsa. Alig jöttek be Debrecenbe, máris sorra járnak a szomszédos Nyiregyházát, hogy a Makó Lajosra nézve még kötelező előadásokat lejátszák. Ezen a héten is három estén játszik Nyiregyházán a debreceni szintársulat egy része. Előadják *A patyolat kisasszony*. Denise és a *Mama* című színműveket. Nyiregyházán persze örömmel várják őket és az érdeklődésből ítélve mind a három este nagy közönség előtt fognak játszani.

Valódi angol

gyapjuszövet különlegességet, ugyszintén hazai gyártmányu ujdonságokat a legszolidabb szabott árak mellett WEISZ ADOLF posztó és gyapjuszövet kereskedőnél szerezhetjük be. Debrecen, Kossuth-utca, Dörre czukráz mellett.

Brassói gyártmányok egyedüli raktára. — A cimre tessék vigyázni.

Színházunk ujdonságai. Említettük, hogy Makó Lajos színgazgató a fővárosba utazott, hogy a színházak ujdonságait megnézze s az érdekesebbek előadási jogát megszerezze. Makó Lajos tegnap tért vissza a fővárosból s öt ujdonságot szerzett meg; ezek: *Dr. Nebán's virág*, a Víg-színház új bohózata. *A tavasz*, a Magyar Színház operettje. *Sötétség*, a Nemzeti Színház színműve. *Aranyvirág*, a Király Színház megnyitó operettje, „Bob herceg” szerzőitől. *Simonyi öbester*, a Nemzeti Színház vígjátéka.

Színházi hírek. Kedden lesz a reprize ifj. Dumas Sándor 4 felvonásos színművének a „Denise”-nek, melynek a szereposztása a következő: Bardanne — Klenovits György, Mártha — Haanel Aranka, Brissot — Csiky László, Brissotné — Ebergényiné Amália, Denise — Menszáros Margit, Thouvenin — Sebestyén Géza, Thauzettené — Jeszenszkyne Irén, Fernand — Pataky Béla, Pontferand — Havasi Szidi, Clarisse — Püspöky Rózi. — Vasárnap este lesz a premierje Drieux 3 felvonásos színművének a „Pátyolat kisasszony”-nak, melynek a jobb szerepeit Menszáros Margit, Csige Ilonka, Arday Ida, Havasi Szidi, Sebestyén Géza, Klenovits György, Pataky Béla, Csiky László, Krémer Jenő és Szilágyi Aladár játsszák.

UJDONSÁGOK.

* **A debreceni ifjuság zarándokutja.** A debreceni ifjuság holnap reggel nyolc órakor, a kollégium előtti térről indul el szegedi zarándokutjára. A hazafias bucsujárás intéző-bizottsága tegnap hirdményeken hívta fel az ifjuságot, hogy mennél nagyobb számban csatlakozzon a zarándoklókhoz. — A hosszú gyalogutra eddig mintegy ötven ifju jelentkezett. Lesznek azonban sokan, a kik — gyöngye szervezetük nem bírván el a fáradalmaikat — vasuton utaznak Szegedre, hogy karfarsaikkal együtt ünnepeljenek az Alföld legnagyobb városában.

* **Deák-ünnepély a pincér-iskolában.** A debreceni pincér-tanegylet iskolában is tartottak Deák-ünnepélyt, a melyen a debreceni vendéglők is nagy számmal megjelentek. — Az ünnepélyen Polcner Adolf a szakiskola igazgatója szóra mondott lendületes alkalmi beszédet, a melyet a jelenvoltak nagy érdeklődéssel hallgattak meg.

* **Az öreg bakák koszorúja.** Csönd van a városban. Az eső elmosott minden nagyobb emóciót. A főiskolai ifjuság hosszú utra készül, tehát nem agítálhat tovább a hazafiatlan katonai önkényesség ellen. Az öreg bakák péntek óta nem mozdulhatnak ki este a laktnyárból. Az ezredparancsnokság befejezte a vizsgálatot s ennek eredményeihez képest enyhébb büntetéseket szab ki a mozgalom vezetőire. Bíró tizedes, a ki a tervet előkészítette, ma kiszabadul a fogságból. A mennyiben ma az izgalmak teljesen lecsillapodtak, az öreg bakák kimaradási engedélyt is kapnak.

* **A oszmadia termelő szövetkezet tagjaihoz.** A debreceni iparostelepi hitelszövetkezet oszmadiai szakcsoportjának tagjait felhívjuk, hogy ma délután 3 órakor az Eötvös utca 7. szám alatt megjelenni sziveskedjenek, a hol is

felolvasztatik a termelő szövetkezetre vonatkozó törvényeszéki végzés.

* **Uj segélyszövetkezet Debrecenben.** A kölcsönös segélyező-egyesület mintájára új hitelszövetkezet alakult Debrecenben, a mely rövidesen már meg is kezd működését. A szövetkezet betétjei ötven filléres alappal történnek s annyival lesz kedvezőbb a közönségre nézve, hogy nem kell annyiféle címen fizetni illeteket egy-egy kölcsönél, mint a hasonfajta szövetkezeteknél eddig fizetett a közönség. — Az új segélyszövetkezet ügyében, — mint egészen megbízható forrásból értesülünk, — ma délután nagy értekezlet lesz, a melyen a kezdeményezők teszik meg a szükséges intézkedéseket. Ugyanezen az értekezleten határozzák meg az alakuló közgyűlés napját is.

* **Debreceni ifju öngyilkossága Budapest.** Basa Lóránt, a Jelzalogbank fiatal tisztviselője, Basa Gábor debreceni államvasuti főmérnök fia, ki nemrégiben nősült meg, Német-utca 9. sz. lakásán szombat este öngyilkossá lett. Basa együtt vacsorázott az apósával és anyósával; mikor ezek eltávoztak, feleségét az ebédlőben magára hagyta, be ment a hálószobába és az ágy szélére ülve sziven lötte magát. Mire a megrömmült asszony berontott, férje már halott volt. Basa Lóránt mindössze 25 éves volt. Tettének egyetlen magyarázata a tulságos idegesség, mely gyötörte.

* **Rálöttek a vonatra.** A Debrecenből reggel Nyíregyháza felé induló személyvonat utasait tegnap reggel kellemetlen meglepetés érte. A vonat éppen a Bocskai-szőlőtelep előtt haladt, mikor erős puskaropogás hallatszott. Közvetlen a lövés után a vonat egyik harmadosztályú kocsijának ablaktáblájába csörömpölvé hullott alá A bent ülő megriadt utasok meglepetve vették észre, hogy *ölükbe és arcukba apró üvegszilánk darabok repültek; melyek két karcagi illetőségű embernek könnyebb természetű sérüléseket is okoztak.* A vonat megállás nélkül tovább folytatta útját Hadház felé, hol az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, mely a nyomozás: az ismeretlen tettesek ellen megindította.

* **Halálozás.** Nagy Sándor és neje Gombos Zsuzsánnát ismét súlyos vesztesség érte. Néhány hónap előtt a leányuk, most pedig Károly nevű hét éves fiuk halt meg. A gyászestéről a család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetetlen jó fiunak, testvérünknek Károlynak folyó hó 18-án, esteli 1/9 órakor, életének 7-ik évében, hosszas betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei folyó hó 20-án, délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartás szerint, a József kir. herceg utca 51. számú házuknál tartandó gyászszertartás után a Péterfiak temetőben örök nyugalomra tetetni. Mély végtiszűréségteltre rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1903. évi október hó 18-án. Banaos szülei: Polgár Nagy Sándor és neje Gombos Zsuzsánná; testvérei: Mariska, Zsuzsika, Sándor, István és Róza, valamint számos rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. temetk. intézete Kossuth-utca rendezi.

* **Az öngyilkos ifju.** A szerelmi csalódás miatt halni vágyó Dávid Géza állapota, mint már tegnap is jeleztük, rendkívül súlyos és azóta csak rosszabodott. A golyó, mely a mellkasba hatolt, a tüdőt keresztül furta s a hátsó borda közt akadt fenn. Állapotát súlyosbítja, hogy légzési zavarok állottak be. Kór-ágya felett tegnap dr. Csikos és dr. Szalay orvosok hosszasan tanácskoztak. Valószínű, hogy az ifju erős szervezete daldalmaskodni fog a komplikációk felett.

* **Lopják a felöltöket.** A hűvös idők beálltával időszzerűvé váltak a kabát tolvajok. A vakmerő tolvajok különféle ürügyek alatt hatolnak be egyes házakhoz s ha az alkalom kedvezőnek bizonyul bizony nem távoznak el üres kézzel. A tolvajok munkáját nagyban elősegíti a közönség tulságba menő gondatlansága, hogy lakásaikhoz vezető előszoba ajtókat még az esteli órákban is nyitva tartják, holott azokat jával az alkonyat beállta előtt el kellene zárni. A Csapo-utca 18. szám alatt lakó Goldstein Herman lakásába is így jutott be az a gézuguz, a ki onnan egy értékes szürke ősz felöltőt lopott el. A mind sürűbbé váló kabátlopásokkal szemben a rendőrség nyomozása ez ideig eredménytelen maradt.

* **Mikor tarthat igényt tartásdíjra a nő?** Az ideiglenes nőtartás követelésére a nő csak akkor jogosult, ha a házassági együttélést a férjnek viselkedése teette lehetetlenné, anélkül azonban, hogy arra a nő is jogos ok szolgáltató volna, mert a mennyiben a különválásra a nő magaviselete is szolgáltatót okot, a férjtől ideiglenes tartásdíjat nem igényelhet.

* **Szenzációs találmány.** Székelyudvarhelyről szenzációs hír érkezik. Szabó Mózes homoródszentpáli (Udvarhelyvármegye) tanító egy oly gépezetet talált fel, a mely varrógéptől elkészítve malmot, cséplőt, fűrészt, vasuti vonatot, sőt talán még léghajót is minden emberi és állati segély nélkül, a föld vonzóerejének felhasználásával képes hajtani; visszszakapván munkaközben az elvesztett erőt. Papanian B. Lukács és Tarisznas Kristóf szamosújvári kereskedők partifogásukba vetik a feltalálót, a ki fiával, Szabó Gyula orgonakészítővel folyó évi február hó harmadikán utrakelt s Kolozsváron találkozáván partifogóival egyenesen Párisba utazott. Azóta a francia fővárosba szakadatlanul folyt a találmány elkészítése a két örmény kereskedő és Szabó Gyula jelenlétében. — Most az itthon levő Szabó Mózes azt a meglepő értesítést kapta Párisból, hogy a megszerkesztett csodálatos gépet e hó 8-án Szabó Gyula vezetése alatt egy angol társaság kiküldötte előtt bemutat-ták. A gép ingenyes hajtó ereje a hozzá csatolt erőmérő mutatása szerint különböző állásában 429, 840, 2520 méterkiló erőt mutatott, a mi átlag 6, 12, 18 és 24 lóerőnek felel meg.

* **Láncrea vert feleség.** Irimeit Tódor alsó kajaveli gazda szörnyen féltékeny volt csinos feleségére. Mikor a menyecske ismét okot adott a gyanura, a férj meztelenre vetkőztette, láncrea megkötözte, a pincébe hurcolta s ott egy mezelőnyvel guzba tette. Majd néyelet összetört rajta s azután egy szurkot csepegtetett az asszony meztelen testére, melyet késsel hasogatott. A vadállati ember azután ott hagyta az agyonkínzott asszonyt, a kit két éves gyermeke szabadtított ki a retentő helyzetből. — Az asszony meztelenül s összekínzott állapotban menekült az erdőbe. Másnap

Vadászok figyelmébe!

szerezhető

Fegyverek és teljes vadász-felzerelési cikkek nagy választékban és jutányos áron

Borsos Kata czégnél

Piac, városház épület.

a bíró lakásába lopózott s itt elmondta megbízatásának borzalmas részleteit s bevallotta, hogy gyújtogatást is követett el férje kényszerítésére. Az állati ember fölött a napokban itékezett a dévai törvényszék, mint esküdtbíró. Miután a bizonyítás során teljes beigazolást nyert a borzalmas vád, — a perbeszéd meg-hallgatása és verdikhozatal után — a bíróság Irimie Tódort tizenkét évi fegyházra ítélte.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik elhunyt édes anyánk temetésén résztvenni s pótolhatatlan veszteségünk felett érzett részvétüknek részint levélileg részint szóval kifejezést adni szivesek voltak, miután azt minden egyesnek személyesen megköszönni képtelen vagyok, ezúton fejezem ki legforróbb hálámát és köszönetemet. Debrecen, 1903. október hó 19. Testvéreim nevében is Király Gyula városi tanácsnok.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Bella Zsigmond róm. kath. 6 éves (difteritisz), Schön Ilona izr. 14 éves (hasi-hagymáz), Munkási István ev. ref. 16 napos.

* **Az „Első debreceni szemétfuvarozási vállalat”** kocsjai már pár nap múlva megindulnak, miért is felkerjük az érdekelt háziurakat, hogy a meny-nyiben a szállítást eszközöltetni kívánják, ugy azt írásban vagy szóbelileg, Hunyady-utca 17. sz. alatt mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

* **Festőminták aquarell vízfestéshez,** virág- és tájképekből egyedül nagy választékban újdonságok érkeztek, ugy szintén passepartout és valódi angol és szolingeni zsebkésekben. Pongrác Géza papírgyári raktárában, Debrecen, „Bika”-szálloda mellett.

* **A hatvan-utcai szőlőskertben,** 1-ső járás 36. szám alatti 6 és fél nyilas szőlő és gyümölcsfákkal beültetett, jó karban levő kert eladó; értekezhetni Csokonai-utca 10. szám alatt a tulajdonossal.

* **Színházi fejkötők,** sálak, övek, nyakkendők, csipke, vászon és selyem zsebkendők, toilette cikkek, ilatszer szappan, fog, haj, ruhakéfék, esonhajtuk, oldalfésűk, hajszatok, óriási választék, rémleles Bartha Kálmán főtéri üzletében.

* **Kitűnő asztali bor** egy liter harminczkét krajcár Tóth Kálmán fűszerüzletében.

* **Özv. Geréby Fülöpné ecetgyára** a legelőnyösebb feltételek mellett eladó vagy bérbe kiadó. Értekezhetni Deák Ferenc-utca 13. sz. alatt.

* **Pármalibolya szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arabort finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcbőrök is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben külföldi szappant ilyen áron nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. Egy drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipere-szappan gyáros, Miskolcon. Kapható Debrecenben: Tóth Béla, Balázs Ödön gyógyszerészeknél, Kontsek Géza, Kálnai Lipót, Benyás Emil, Szentkirályi Tivadar, Márton Gyula, Tóth Kálmán üzletében.

* **A legfinomabb svájci-fésűk,** oldalfésűk, hajtuk, hajszatok, fogkefék, hajkefék stb. valamint kizárólag saját gyártmányu női- és férfi-keztük a legnagyobb választékban kaphatók: Nagy András keztügyárában. — Kistemplombazár.

A válság.

— Éjjeli táviratok. —

Budapest, október 19.

(Saját tudósítónktól.) Egyik kiváló politikus, a ki a kilences-bizottság megállapodásait ismeri, körvonalozta ma este, hogy miben kulminál a bizottság megállapodása. Szerinte a kinszevendő miniszterelnök a magyar vezényszóra nézve ugy a szabadelvűpártban, mint a képviselőházban minden irányban megnyugtató kijelentéseket fog tenni. Kimondja különben, hogy a hadsereg vezényleti nyelvét a törvényhozás célszerűségi okokból a királyra ruhazza. A megállapodás legfőbb vívmánya, hogy a katonai igazságszolgáltatás jövőre Magyarországra nézve magyar lesz, de mivel a magyarul tudó hadbírók száma csekély, már legközelebb intézkednek, hogy magyarul tudó hadbírók képeztesenek. A katonai nevelő-intézetekben a szaktantárgyak kivételével mindent magyarul fognak tanítani; a szaktantárgyakat is csak a szak-kifejezések miatt tanítják németül. A zászlókon Magyarország és Ausztria közjogi viszonyainak megfelelő jelvényeket alkalmaznak. A véleményt adó politikus szerint alig hihető, hogy a megállapodással szemben 6 Felsőháznak ellenvetései lennének, mert Tisza és Andrássy, a kik ismerik a király felfogását, hozzájárultak a megállapodáshoz.

Budapest, október 19.

(Saját tudósítónktól.) A helyzet tisztázottnak látják a szabadelvűpárkörben s ma este már sűrűn hangzottak fel a kabinet-alakításra vonatkozó vélemények is. Mint bizonyos dolgok emlegetik, hogy Lukács László közbenjárása nem volt eredménytelen és sikerült neki gróf Apponyi Albertet arra bírni, hogy az új kabinetben belügyminiszteri tárcát vállaljon. Ezzel kapcsolatosan természetesen utódját is emlegetik s a komolyan tartott vélemények szerint Percel vagy Tallián lesz a képviselőház elnöke.

Bécs, október 19.

(Saját tudósítónktól.) A kilences-bizottság megállapodásait felölelő kommuniké a bécsi politikai körökét nagyon meglepte. Nem hiszik, hogy a király egész teljességében hozzájáruljon a megállapodáshoz.

Leleplezett turfcsalók.

— Zug bookmakerek elfogatása. —

Budapest, október 19.

A rendőrség tegnap egy zug-bookmakerek-bandát ugrasztott szét, a melynek tagjai szemérmetlenül és minden félelem nélkül fosztogatták ki a játékszenvedély hatalmában elvakult turfközönséget.

Tudósítónk erről az esetről a következőket jelenti:

A rendőrségnek már a nyári meeting folyamán számos feljelentést tettek a károsult emberek a miatt, mert kint a versenytéren előtűk ismeretlen emberek fölötté kedvező oddsokat kínáltak nekik egy-egy ló győzelme esetére; ám ha be is érkezett elsőnek a megfogadott ló, a zug-bookmakerek vagy ellillantak a pénzzel, vagy pedig letagadták a fogadást, a melyről tikket nem adtak.

A becsapott emberek által adott személyleírások nyomán megindította a nyomozást, a mely meglepő eredményel járt.

A detektívek kiderítették, hogy egy szervezett bookmakerek-banda fosztogatott itt a fővárosban, még pedig jóhírű, szolid kávéházakban és rendkívül nagy a megkárosított és becsapott emberek száma.

A banda főfészke — mint a nyomozásból kiderült — a József-téri Wanner-kávéház, a hol a banda minden félelem nélkül, egészen nyíltan üzte fosztogatásait. — Igen természetes dolog, hogy ugy itt, mint a banda többi kávéházaiban is sokszor volt tettingesség a csalók és a becsapott emberek között, mert a veszedelmes emberek — mint már jeleztük — sohasem fizettek senkinek.

A rendőrség a következő zug-bookmakereket tartóztatta le: Weisz Salamon (lakik Dob utca 52.), Iván Ambrus (Vörösmarthy utca 12.), Lassu Vince (Népszínház-utca 31.), Szabó Katalin (Nefelejts-utca 9.), Kövecses Lajos (Szegedi-ut 6.), Grünhut Albert (Siv-utca 40.), Maxmer Izsó, Wiassits Mihály, Tócs János.

A banda „irodája” az Izabella-utca 34. számú házban volt, a hol egész nyílt forgalom volt a „fogadó közönség” sorraiból.

A folsorolt és összefogott csalókat a rendőrség letartóztatta és 2 héttől 6 héig terjedő szabadságvesztés büntetésre és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A huszárkapitány becsülete.** (Fővárosi tudósítónktól.) Béró Pletzger Andor huszárkapitány Ehrental tanárt család és uzsora miatt jelentett fel, mire ez azzal felelt, hogy a báró lefoglalt lovait eladta és így azokat nem lehetett elárverezni. A kapitány ellen a katonai hatóság megindította a fegyelmi eljárást, a melynek befejezése után Pletzger felmentette és utasította, hogy Ehrental ellen hatóság előtti rágalmazás miatt emeljen panaszt. Ma tárgyalta az ügyet Császár Ervin büntetőbíró, minthogy azonban a megidézett tanuk közül többen nem teltek meg, a bíróság kénytelen volt a tárgyalást elnapolni.

HÍREK.

Éjjeli posta.

A menyasszonyi levelek.

(Saját tudósítónktól)

Egyik bécsi bíróság előtt igen furcsa pört tárgyaltak a napokban, a mely élénken jellemzi a bécsi gavallérságot. Valami Böhm Eduard nevű gentleman jegyese volt egy

Igyunk Avas-ujfalusi „Oroszlán”

ormészetes égvényes savanyu gyógyvizet üvegenként 12 fillér.

Kapható kizárólag a Schwartz-fele dohányüzletében.

— Piac-utca 29. szám, a városkaszéknál szemben. —

Blasche nevű özvegyasszonynak. A mátkaság azonban pár hónapi tartama után felbomlott. Egy délután az ex-vőlegény a kávéházban nagyban dicsekedett azzal, hogy a volt menyasszonya még mindig eszevesztetten szerelmes belé és fut utána.

— Nézzétek csak, micsoda leveleket ír még mindig nekem! — henegett a gentleman és egy csomag finom kézzel írott levelet mutatott fel. Ezek a levelek még a mátkaság idejében irattak, de a vőlegény ezt nem vallotta be hallgatóinak, hanem felolvasott a levelekből néhány igen forró szerelmi sort, mintha azokat most kapta volna.

A kávéházi dicsekvés a volt menyasszony fülébe is eljutott és beperelte a hazug gavallért, mert a levelek felolvasása által őt a becsületében megbántotta. A bírság azonban olyan indokolással, hogy valakit szeretni nem becstelenség és az ezzel való rágalmazás nem becsületsértés, felmentette a vádlottat. Az ítélet kihirdetése azonban olyan hatást tett a tárgyalás hallgatóira, hogy azok kifütyülték a felmentett gavallért és kicsi híján meg nem verték.

× **Gyilkosság az istállóban.** (Éjjeli express tudósítás.) Az éjszaka véres szerelmi dráma játszódott le Budapesten a Dugnicz-utca 16. számú ház istállójában. Ott aludtak egymás mellett Garabács István és Csizmás Ilés. Az előbbi az este találkozóra várta a kedvesét, a ki a helyett, hogy eljött volna, Csizmás Ilés karján sétált el a sóvárgó és várakozó szerelmes kocsis előtt. Garabács alig várta, hogy Csizmás az istállóban mellette pihenőre térjen. A mikor Csizmás elaludt, kést dőfött az oldalába. A mentők haldokolva szállították a Rókusba, a gyilkost pedig a rendőrség le tartóztatta. Garabács nem tagadja, hogy bosszúból akarta megölni vetélytársát.

× **Feleség a férj ellen.** (Fővárosi tudósítónktól.) Schwarc József szalai lakos Hekseh budapesti kereskedőtől 300 korona értékű árut vásárolt és annak fejében váltót adott, a melyen a felesége neve is alá volt írva. Mikor fizetésre került a sor, az asszony esküt tett arra, hogy ő nem írta alá a váltót, sem pedig fölhatalmazást nem adott férjének az aláírásra. Erre aztán Schwarcot okirathamisítás miatt vád alá helyezték. A mai tárgyaláson Schwarc azzal védekezett, hogy ő jóhiszeműleg járt el, mert a felesége helyett már számtalan esetben írt alá váltót és az asszony még sohasem tett kifogást e miatt. A törvényszék be igazolva látta a jóhiszeműséget és dr. Ronay Miksa vádbeszéde után a vádlottat fölmentette. Az ítélet jogerős.

× **A köpködés hazája.** (Éjjeli express tudósítás.) Az amerikaiak sokféle dologról ismerstesek; többek közt arról is, hogy ott a köpködés valósággal nemzeti tulajdonság. Sehoh a világon nem köpködnek annyit az emberek, mint tesszem New-Yorkban, a mit élénken jellemes az, hogy most szigorú törvényt hoztak a nyilvános helyen való köpködés ellen. A törvény szigorát mutatja az az eset, a mely most történt: 2000 dollár pénzbüntetésre ítélték a városi vasut egyik utasát, mert a vonatról leköpiött egy arra haladó fejére. Az amerikaiak tudvalevőleg erősen dohányoznak és még erősebben rágnak dohányt. Ebben a törvényben pedig a legszentebb emberi jogaiknak a megsértését látják és egész forradalmi tüntetést rendeztek a minap a törvény ellen. Az a londoni lap, a mely ezekről a dolgokról ír, elmondja, hogy Amerikában sportot üznek a köpködésből és a távközpénzben éppugy vannak közismert championok, mint például az ökölvívásban.

USARNOK.

Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folytatás.)

Timót távozott. Egyenesen kajutjébe ment s mert nem volt álmos, csakugy ruhástól dőlt le. Szivarozott és gondolkozott. Természetesen Ronkain járt az esze, akinek megjelenése, udvariassága nagyon feltűnő s épen olyan gyanus volt előtte.

Ronkai Lajos még egy jó órához-szág maradt az étteremben s terve kesztül vitélén gondolkozott. Tizenegy óra felé járt már az idő, mikor fizetett s elment. Nem tért pihenőre. Eszébe sem volt. Egyenesen a fedélzetre sietett. Széjjel nézett. Roppant sötétség borult a tengerre. A hajó fedélzetén is felette halvány viláosság derengett. Az árbocok és lejárathoz erősített pár lámpa nyújtott egy kis viláosságot. Csakugy éppen botorkálai lehetett mellette a hajófedélzetén.

Tetszett ez nagyon Ronkainak, a ki hozzá örömmel konstátálta, hogy a kormányos is többet bóbiskol, mint a menynyit az irányzó kerékre fordít. A hajó ugy látszik biztos irányban halad. A tenger csendes. Felleges ugyan az ég, de viharra nincs kilátás.

Ronkai az előbbi helyre ment, a hol a két matróz beszélgetését kihallgatja. Leült a lócára. Látta, hogy az egyik, a cingár matróz már alszik. A marcona kinézésű matróz pedig könyékére hajtvva fejét egy szegletben bóbiskol.

Egy darabig várt. Mikor a marcona matróz egyszer felemelte fejét, oda szólt neki:

- Meddig teljesít itt szolgálatot?
- Reggelig uram.
- Keserves dolog.
- Bizony az ez uram, de hát mit csináljon az ember. Élni csak kell valamiből.

— Pedig keveset fizetnek ezért a kintlódásért.

- Bizony keveset.
- Volna-e kedve könnyen és gyorsan tekintélyes összeget keresni?

A marcona matróz egyszerre, mintegy villamos ütésre felugrott.

— Mit csináljak uram. Parancsoljon velem. Egyetlen vágyam, hogy egyszer már legalább olyan összeghez juthassak, a miből más foglalkozás után nézhessék. Elhiszi uram, hogy mióta élek, még egy aranyam se volt egyszerre.

— Nos hát kevés munkával, egy fél óra alatt száz aranya lehet.

— Száz arany! — suttogá. — Hiszen akkor vágyaim teljesülhetnének. Ide hagyhatom ezt a keserves keresetet. A szárazföldön élhetnék, megdőlhetnék. Oh milyen boldogság is lenne.

Gyors elhatározással fordult Ronkai felé:

- Parancsoljon velem uram!
- (Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, kedden, bérlet 17-ik szám "B"

Danise.

Színmű 4 felvonásban

Keddele fél 8-kor.

Holnap, szerdán bérlet 18-ik szám "C"

Hawlet.

Tragédia 5 felvonásban.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa Utódei

Debreczen, Kistemplombazár.

Vászon, kézfóhárnemű, menyasszonyi kelengye.

A külön

← **szőnyeg osztályban** →

óriási választékban:

függönyök, ág- és asztalterítők,
butorszövetek, cocus lábtörlek.

■ ■ Linoleum. ■ ■

Olcsó árak!

Előzetlen kiszolgálás!

Szabadalmazott Olcsó kutat fur

EGER, Baktai lakos

Mata József gépész.

A kut bősége 52 cm., lehet vastag deszkát vagy betoncsövet belebo-
csátani, pumpára vagy vedérra alkal-
mazni. Munkadíj métere 10 méterig
2 korona, 10—15 méterig **3 korona**,
15—20 méterig **4 korona**. Kell hozzá
négy napszamos és két embernek
ellátás, ha akadály nincs 8—10 méter
kut kész egy nap, ha kő vagy kavics
az árak duplán számíttatnak.

Kiváló tisztelettel

Mata József

gépész.

Uj vállalat.

Van szerencsénk a nagyérdemű
közönség b. tudomására hozni, hogy
vizvezeték-, légszusz-, fűrdőberendezés,
olasettek, csatornázás, szivattyúk, lég-
és gázmotorok felszerelését és bádogos
műhelyt rendeztünk be.

Elvállalunk minden e szakmába
vágó új berendezéseket, szakértelmű ki-
vitelben, jótállás mellett. — Elfogadunk
javításokat és átalakításokat.

A n. é. közönség szives pártfogá-
sát kérve

tisztelettel

Máthé és Ladányi

vállalkozók.

Péterfia 19. szám.

Telefon 321.

**Házilag készült! Zergebőr, chevró és borjubőr, női, férfi és gyermek
cipők, férfi és flu csizmák a legtartósabb kivitelben**

a legelősebben szerkesztők be
szigorú szellő vizsgálás alá tartoztatott

Neumann Testvéreknél

Debreczen,
(a Tlaxa palotában)

Csakis házasulandóknak !!

ajánlatom legujabb meritett és vésett

eljegyzési valamint **meghívó** levelek és kártyák dus választékú raktáramat. Ujjonnan be rendezett nyomdában

izléses és divatos munkakiállításával mérsékelt árakban versenyzek.

Mindenemű ügyvédi és hivatalos nyomtatványokat, számlákat, körleveleket, levélpapírokat és borítékokat, névjegyeket, gyászjelentéseket a legolcsóbb árakban finca kivitelben készít

Mihály Sámuel

papirkereskedése és műnyomdája Fötér, 30. Dréher sörészarnokkal szemben.

Egyedüli butorgyár Debreczenben.

SCHVARCZ VILMOS

cs. és kir. udvari butorgyáros és a legujabb szabadalmazott asztalok gyártója.

Üzlethelyiség: Piacz-u. 71.

Gyártelep: Szálka-u. 5.

Tejjes lakberendezések állandó kiállításán.

Egyszerű, de kitűnő minőségű, saját készítményű butorok, a legfényesebb

kivitelű, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal készséggel, díjmentesen szolgálók.

Uj tűzifa raktár.

Van szerencsém a n. 6. közönség bőséges tudomására hozni, hogy a gyermekmenház mellett, a lóvasut telepén, új tűzifa raktárt rendeztem be, a hol állandóan a legjobb minőségű fűzifát árusítok.

A pontos ölezésért felelősséget vállalok.

Ugyanott vágott tűzifa is minden időben jutányosan kapható.

A n. 6. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

özv. Pollák Edéné.

Ajánlom az őszi és téli időnyre érkezett jó mosó szintartó szövött és Cosmanosi nyomott mintás és fehér pique karcheteket, olcsó tenis faneleket, férfi, női és gyermek tricco alsó ruhákat, harisnyákat, kesztyűket, minden nagyságu téli gyp-pinkendőket, paplanokat, ágy- és asztalterítőket, derékajtókat, kanavásznakat, vasmacskáradlikat, továbbá elsőrendű minőségű Ramburgi, Hollandi, Creas és csérnafonal vásznakat, Schroll-féle chiffonokat, csikós jegyű havasi vásznakat, férfi, női, szines és fehér ajours és sima vászonsebkendőket, mindennemű rövidárkat. Elvállalom minta vagy mérték után mindenfajta vászon fehérneműek gyors és pontos elkészítését szolid olcsó árak mellett

Teljes tisztelettel:

Nádudvary Lajos

Fötér, a nagytőssde mellett.
Vágó Andor-féle üzlet.

A nevezett vászonneműimet tekintettel a nagy áremelkedésre még a régi árak mellett szívesen ígálom igen tisztelt vevőimnek.

Első Debreczeni Kézizálog Kölesön Intézet Részvénytársaság
Debreczen, Arany Janos-utca 9.

Pénzkölcsönök ad:

Értékpapírokra és sorsjegyekre.

Előleget ad:

Mindenemű ékszerekre, ingóságokra, ipari és árucikkekre, továbbá terményekre, a legelőnyösebb feltételek mellett.

ELSŐRENDŰ NŐI DIVATTEREM

Női ruhák

Costumoket

a legujabb modellek után gyorsan és pontosan készít

Bosznay J. és Társa

üzem, Kocsuth-utca 11.

Gyászruhák 8 óra alatt.

Debreczenben és vidékén

Lukács Vilmos

(Budapest, V., Fürdő-utca 10.)

a m. kir. szabab.

Osztály- sorsjáték

felélarusítója

bankházának osztálysorsjegyei kizárólag csak nálam kaphatók.

Megrendelések posta útján a pénz előleges beküldése vagy utávét mellett teljesítettnek.

Kiváló tisztelettel

Komáromi József
papirkereskedő,

Debreczen, Piacz-utca 12. szám.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
á 12.—K.	á 6.—K.	á 3.—K.	á 1.50 K.

1225.

1903. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 270/12—1903 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Debreczeni Tisztviselők Önségélyző Egylete részére Koncz Ákos és neje, úgy özv. Balogh Sándorné debreczeni lakosoktól 900 korona tőke, ennek 1900. évi január hó 1-én napjától számítandó 7% kamatai és eddig összesen 145 korona 30 fillér perköltés erejéig 1902. évi aug. hó 9-én bíróság felülfoglalt és 2738 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1903. évi október hó 27-én délután 3 órakor kezdetét veendő és Nagyerdőn, 2. számú városi villában megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1903. évi szept. hó 27.

Oláh,

birói kiküldött.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 krajczár.
Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa cégégnél Debreczenben.

Apró hirdetések.

Díja 10 szék, 40 szék, emelkedő továbbá az 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatás az 4 szék, 2 fillér, nyomtatás.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postaköltséget beutaljuk.

Apró hirdetések: előre fizetendő.

Levelezés.

Egy fess szőke nő vagyok, 2000 korona hozományjal férjhez menni óhajtok intelligens priemberhez. Levelet Péterfia postára kérek „Arvácska” cím alatt.

Egy 45 éves özvegy gyermektelen nő vagyok, 2500 koronával rendelkezem, férjhez mennék egy jó módú iparoshoz vagy földbirtokoshoz. Levelet Péterfia postára postreatare kérek „Jó asszony” cím alatt.

Ajánlat.

Itt az ideje meggyőződni, hogy Wallerstein Fülöp Fia cég a legjobb minőségű árakat a legolcsóbban árulja. Nincs sok helyünk, de azért néhány cikk árát felemlítjük: 120 széles cybelin minden színben 1 kor., Anna flanel métere 12 kr., jó vég vászon 4 frt, jó vég sifon 4 frt 50 kr., 2 ágú és 1 asztalterítő együtt már 5 frt, jó szőnyeg métere 20 kr. Ha ezek az árak nem elég olcsók, még olcsóbban is tudunk adni. Női és gyermek felöltők meg különösen jutányos árban vannak.

Boros Testvérek női divat-áruházába remek őszi divatelmék és téli csikkek óriási választékban megérkeztek. Meglehető olcsó árak.

Villamos házi csengők, villámbáritók és telefonok készítését tartós gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. debreceni alsó elektro mechanikus, Kocsut-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál fél évi, új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

Telefon szám 168.

Uri lakás, 4 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Piac utca 71.

Vakfoltos tükrök ujjaöntését legjutányosabban vállalja Blatiner Gyula üvegkereskedése.

Világhírű Gsilwindt-féle szeszlesterő naponta 2-szer, frissen házhoz szállítva megrendelhető Lindentfeld J. Jenő Városház-utcai főraktárból

Kitünő minőségű boraimat ajánlom t. zevőimnek, 1 liter magyarádi 80 fillér, 1 liter aradvidéki 60 fillér. Báu Kálmán Egyháztér.

Firneisz gyorsan száradó 1 kg. 40 kr., Neumann Nándor festék és firneisz üzletében Hatvan-u. 5.

Iroda vagy bolti szolgálai állásra ajánlok. Érték a gazdálkodás minden ágához. Kaucsióval rendelkezem. Daróczy Pál, Sebestyén Bálintnál Hajduánás.

Egy szépen butorozott szoba november 1-től kiadó. Péterfia 1. emelet.

Czimbalmantanítást előnyös ártért elfogad Arany János-utca 22. sz. Farkas János végzett czimbalmantanító.

Bethlen-utca 6. szám, két egymásba nyíló külön bejárta szoba, butorral vagy butornélkül kiadó.

Kaiser Salamon Debrecen, Hatvan-utca 2. szám. Bészletfizetésére minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, uri, női divatárunk, fehérneműk, férfi, női és leányruhák, tükör és képek raktára.

Kereslet.

Tanuló felvétetik Ott és Marchall rövidáru, női és férfi divatüzletében.

Kelengye vasalóné azonnal felvétetik Rakovits Zsigmondné mosodájába. Széchenyi-utca 51. sz.

Irodai teendőkhöz jártas fiatal ember, kinek írógépe is van, állást keres. Megkeresések „Szorgalmas” főposta postreatare, helyben.

Társ kerestetik 400 koronával egy hangversenygéphez, a mely havonta 300 koronát tisztán jövedelmez. Arany János-utca 16.

Eladás.

Uj matt faragott butor, elköltözés miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban.

Az alsó-józsa utfélen egy negyven holdas tanya, kellő épületekkel, előnyös feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban.

Eladó egy üzletes ház, hátul keresztépület. Csillag-utca 19. szám.

80 kat. holdas igen jó talaju tanya, birtok eladó, a számon országot mellett Értekezhetni Debreceni Jenő légszeszgyári igazgatóval.

A szepeven 9 és egynevegy nyilas föld eladó Értekezhetni Ajtó-utca 8 szám

NINCSTÖBBÉ SZOBAFÜST!

Minden kéményt megjavít!

15,000 darab forgalomba!

A JOHN-féle

SZABADALMAZOTT

KÉMÉNYTOLDÓ.

Olcsó és czélszerű!

Egyedárusítás

LUKÁCS VILMOSNÁL Hatvan-utca 5.

Szőlőtermelők figyelmébe!!

Van szerencsém a n. é. szőlőgazdák figyelmébe ajánlani saját új gyártmányu, vaszerkezettü felülnyomó és kitünő minőségű **borsajtóimat** melyek háromszoros ártéttel és fatányrókkal vannak ellátva és bármily eddigi gyártmányu sajtónál nagyobb erőt fejtenek ki. Nincs n közepén csavar s így a törköly egy darabban kivehető, ezáltal nagy munka és időmegtakarítás áll elő. Ajánlom továbbá saját gyártmányu **szőlőzúzói** melyek minőségű géort és szakszerű készítéséért felelősséget vállalok. Mind ezen előnyök dacára rendkívül olcsó árban árusítom ezeket és kérem meggyőződés végett a Deák Ferenc-utca 22. sz. a nagyraktárat megtekinteni. Mély tisztelettel Preizler Mór, műlakatos és gépműhelye.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó”-hoz, Debreczenben, Főtér 31-ik szám.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit.

Harmat-crème

arcoszipító s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdöséget, finomságot s hamvaságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sörny, szeplő s egyéb bőrtisztítálatánságnál.

1 tégely Harmat-crème ára 1 korona.

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arczpor,

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, három féle színben kapható u. m.: fehér, rózsza s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadozoz ára 50 fillér. Nagyobb dozoz 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkvalóbb arcz s különösen kéz-bőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selymeszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. — Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a leg-rövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóv a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz, nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést.

1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készült ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.

A Mihalovits-féle Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szivesen szedik.

A Mihalovits-féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 korona 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.